

ناگهان شعر

فاضل نظری

شعر اول:

کلام تلخ‌ولی صادقانه را بپذیر
بهانه است؟ چه بهتر، بهانه را بپذیر
چو برده‌ای که امیدش به روز آزادی است
صبور باش و به تن‌تاز یانه را بپذیر
پرنده بودن خود را مبر زیاد ولی
کنون که در قفسی آب و دانه را بپذیر
نشاط عشق، به نر وجود می‌ارزید
ملا! این سفر جاودانه را بپذیر
کسی برای ابد با کسی نمی‌ماند
زمانه است رفیق‌آزمانه را بپذیر

شعر دوم:

و عمر، شیشه عطر است! پس نمی‌ماند
پرنده تا به ابد در قفس نمی‌ماند
مگو که خاطرات از حرف من مکدر شد
که روی آینه جای نفس نمی‌ماند
طلای اصل و بدل آن چنان یکی شده‌اند
که عشق جز به هوای هوس نمی‌ماند
مرا چه دوست چه دشمن ز دست او برهان
که این طیب به فریاد رس نمی‌ماند
من و تو در سفر عشق دیر فهمیدیم
قطار، منتظر هیچ کس نمی‌ماند

شعر سوم:

هر چه آینه به توصیف تو جان کند نشد
آه، تصویر تو هرگز به تو ماند نشد
گفتم از قصه عشقت گریه باز کنم
به پریشانی گیسوی تو سوغند، نشد
خاطرات تو و دنیای مرا سوزاندند
تا فراموش شود یاد تو، هر چند نشد
من دهان باز نکردم که ترنجی از من
مثل زخمی که لبش باز به لبخند، نشد
دوستان عاقبت از چاه نجاتم دادند
بلکه چون برده مرا هم بفروشد، نشد

ادبی

«گنجشک در اتاق ریکآوری» روی میز نقد

جواد لنگرزان - به مناسبت چاپ دوم کتاب گنجشک در اتاق ریکآوری، مجموعه شعر فراسپیدی آزاد نشست نقد و بررسی این کتاب در مشهد برگزار می‌شود.

در سلسله نشست‌های

تخصصی نقد و بررسی شعر در حوزه هنری خراسان رضوی یک‌شنبه ۳ تیر ۱۴۰۳ نشست نقد و بررسی مجموعه شعر «گنجشک در اتاق ریکآوری» اثر علی آزاد شاهد حضور شاعران و منتقدان شعر مطرح استان و کشور خواهیم بود. در این نشست که با مدیریت استاد محمد کاظم کاظمی در سالن اجتماعات حوزه هنری خراسان رضوی برگزار می‌شود، استاد محمد باقر کلاهی اهری و دکتر هادی منوری و استاد محمد هادی جهان‌آبادی به نقد و بررسی مجموعه شعر «گنجشک در اتاق ریکآوری» خواهند پرداخت. این جلسه در حوزه هنری واقع در مشهد، به‌ولوار هاشمیه، بین هاشمیه ۲۰ و ۲۲ برگزار خواهد شد.

غلط نویسیم

سبا/ صبا

سبا/ نام‌سرزمینی در ناحیه یمن بوده است؛ ای دهدد صبا به سبا می‌فرستمت (بنگر که از کجا به کجا می‌فرستمت) (حافظ: خاشری ۱۹۸)

صبا / به نسیم ملایم و خنکی گفته می‌شود که در برخی نواحی از طرف شمال شرق می‌وزد: نسیم باد صبا دوشم آگهی آورد / که روز محنت و غم رو به کوتاهی آورد (حافظ: قزوینی و غنی ۱۰۰)

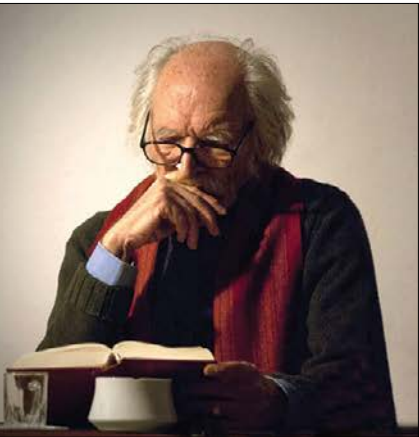
بر گذار / بر گذار

این واژه به صورت مصدر و با همکرد «شدن» و «کردن» به کار می‌رود. در قدیم اغلب به صورت «بر گذار» نوشته می‌شد اما امروزه بهتر است آن را به صورت «بر گذار» بنویسیم.

جنگ فصولا دز به با سیزده تن پهلوانان ملک اقبال شاه به اختصار و بی‌هیچ توصیفی بر گزار می‌شود. (بوسفی: دیداری با اهل قلم، ۲۴/۲) بر گرفته از کتاب «فرهنگ در ست نویسی سخن» - تألیف استاد حسن انوری

گویندگی محمود دولت‌آبادی در «جای خالی سلوچ»

بعد از نسخه صوتی پر گوینده و موفق «کلیدر»، نسخه صوتی دومین رمان محمود دولت‌آبادی به نام «جای خالی سلوچ» ۲۶ خرداد ماه در دسترس علاقه‌مندان قرار می‌گیرد

الیه از انبان

calture@khorasannews.com

روایت می‌کند که مجبور هستند با فقر و ستم دست‌وپنجه نرم کنند. در ادامه، گفت‌وگوی ما را با دامون آذری، تهیه‌کننده کتاب صوتی «جای خالی سلوچ» می‌خوانید.

■ **این کتاب صوتی با چه ساختاری و با حضور چند گوینده تولید شده است؟**
بیش از ۳۰ گوینده در این پروژه حضور دارند. سبک و شیوه اجرا مشابه نسخه صوتی «کلیدر» است. راوی اصلی نسخه صوتی، آرمان سلطان‌زاده است و به تعداد هر شخصیت کتاب، یک گوینده وجود دارد.

■ **فضاسازی‌های کتاب به چه شکل است؟**
این کتاب صوتی مانند «کلیدر»، فضاسازی‌های گسترده دارد و در آن از انواع افکت‌ها به تناسب روایت استفاده شده است. تدوین آن هم بر عهده سید زکریا موسوی بوده است.

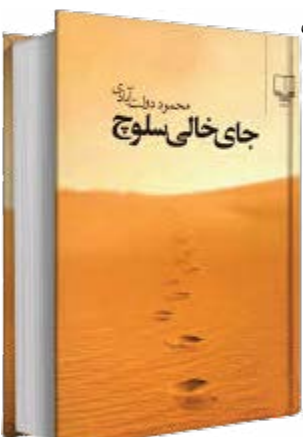
■ **چه گوینده‌هایی در نسخه صوتی «جای خالی سلوچ» ایفای نقش کرده‌اند؟**
علاوه بر آرمان سلطان‌زاده که راوی اصلی و سرپرست گویندگان است، معصومه عزیز محمدی، مهبد قناعت‌پیشه، محمدرضا قلمبر، مهدی خلیلی، مهیار ستاری، مهدی صفری و کرامت‌رودساز تعدادی از گویندگان نام‌آشنای این پروژه بزرگ صوتی هستند. استاد محمود دولت‌آبادی هم به عنوان گوینده افتخاری بخش‌هایی را از کتاب خوانده‌اند.

■ **حضور استاد دولت‌آبادی در جایگاه مشاور چه کمکی به شما کرد؟**

راهنمایی‌های ایشان قطعاً در پیشبرد کار تأثیر داشت. ایشان در نوع بیان و تلفظ اصطلاحات و واژه‌های خاص خراسانی خیلی به ما کمک کردند. اگر چه «جای خالی سلوچ» در جایی خیالی به «زمینج» روایت می‌شود، اما سرشار از واژه‌ها و اصطلاحات خراسانی است. تلاش کردیم این اصطلاحات به شکل درست ادا بشود.

■ **برای «جای خالی سلوچ» هم موسیقی خاص ساخته شده است؟**

خیر. موسیقی این کار انتخابی است. از بازخوردهای انتشار نسخه صوتی «کلیدر» بگویند. «کلیدر» بازخوردهای خیلی خیلی خوبی داشت. آمار دقیق ندارم، ولی به من اعلام شده که کوردهای فروش را شکسته است و عوام و خواص از آن راضی بوده‌اند. کسانی که هیچ وقت به سمت کتاب چاپی «کلیدر» نمی‌رفتند، نسخه صوتی آن را شنیده‌اند. نابینایان هم توانستند نسخه

صوتی را گوش کنند. هر روز پیام‌هایی داریم از شنوندگان و مخاطبان «کلیدر» که از تجربیات خوششان می‌گویند. امیدوارم برای «جای خالی سلوچ» هم این اتفاق بیفتد.

■ **در آینده قرار است نسخه صوتی چه کتاب‌هایی را تولید کنید؟**

در حال حاضر «جنگ و صلح»، نوشته تولستوی را در دست تولید داریم که آخر تابستان منتشر می‌شود.

باز گشت جلال تهرانی به سه گانه «بونکر»

جلال تهرانی پس از هفت سال دوری از عرصه تئاتر، سه نمایشنامه را روی صحنه می‌برد. جلال تهرانی، نویسنده و کارگردان نام‌آشنای تئاتر ایران که هفت سال از صحنه دور بوده است، امسال با چند پروژه به اجرای تئاتر بازمی‌گردد. سه گانه «بونکر» عنوان سه

نمایشنامه اوست که هر سه متن به تازگی نوشته شده است. «مخزن»، «تک‌سولی‌ها»، «هی مرد گنده گریه نکن»، «سیندرلا» و «فصل شکار بادبادک‌ها» برخی از آثار پیشین جلال تهرانی است که با استقبال تماشاگران مواجه شده است.

تندروژ

قرار می‌گیرد، ممکن است ارزش‌های اصلی تئاتر، مانند پرداختن به مضامین عمیق، بیان دغدغه‌های اجتماعی و انسانی و خلق شخصیت‌های پیچیده در حاشیه قرار گیرند. در همین، با افزایش تقاضا برای کنسرت نمایش‌ها، بسیاری از سالن‌های تئاتر ممکن است ترجیح دهند به جای اجرای نمایش‌های صرفاً تئاتری، بیشتر به سمت برگزاری این گونه نمایش‌ها بروند. این امر می‌تواند منجر به کاهش فرصت‌های اجرا برای نمایش‌های تئاتری شود و در نتیجه، بر کیفیت و تنوع آثار تئاتری تأثیر منفی بگذارد.

از سوی دیگر، تمرکز بیش از حد بر جنبه‌های تجاری و سودآوری در کنسرت نمایش‌ها، می‌تواند به بروز آثار سطحی و فاقد محتوای ارزشمند منجر شود. در چنین شرایطی، کیفیت و ارزش هنری تئاتر ممکن است فدای جذابیت‌های سطحی و عوام‌پسند شود. علاوه بر این، گسترش بی‌رویه کنسرت نمایش‌ها می‌تواند به حاشیه‌راندن شدن هنرمندان و گروه‌های تئاتری که صرفاً به خلق آثار نمایشی می‌پردازند، منجر شود. این امر می‌تواند انگیزه و فرصت‌های رشد و بروز خلاقیت را برای این دسته از هنرمندان کاهش دهد.

در نهایت، اگرچه کنسرت نمایش‌ها می‌تواند نقش مهمی در جذب مخاطب و رونق تئاتر داشته باشد، اما گسترش بیش از حد و بدون برنامه‌ریزی این گونه نمایش‌ها، می‌تواند به تضعیف بنیان‌های اصلی تئاتر و کاهش کیفیت و تنوع آثار نمایشی منجر شود. بنابراین، لازم است در کنار حمایت از کنسرت نمایش‌ها، به حفظ و تقویت جایگاه تئاتر به عنوان یک هنر مستقل و ارزشمند نیز توجه ویژه‌ای شود.

همچنین، کنسرت نمایش‌ها می‌تواند به معرفی استعدادهای جدید در عرصه تئاتر و موسیقی کمک کند. بسیاری از هنرمندان جوان و با استعداد، فرصت بروز خلاقیت‌های خود را در این نوع نمایش‌ها می‌یابند و می‌توانند استعدادهای خود را به مخاطبان گسترده‌تری عرضه کنند.

علاوه بر این، برگزاری کنسرت نمایش‌ها می‌تواند به رونق اقتصادی تئاتر نیز کمک کند. با افزایش تعداد مخاطبان و فروش بیشتر بلیت، سالن‌های تئاتر می‌توانند درآمد بیشتری کسب کنند و به تولید نمایش‌های با کیفیت‌تر بپردازند. در نهایت، می‌توان گفت که برگزاری کنسرت نمایش‌ها، گامی مؤثر در جهت جذب مخاطبان جدید به تئاتر و ترویج این هنر ارزشمند در جامعه است. با حمایت از این گونه نمایش‌ها و تشویق هنرمندان به خلق آثار خلاقانه و نوآورانه، می‌توان امید داشت که شاهد شکوفایی دوباره تئاتر در ایران باشیم.

تضعیف احتمالی جایگاه تئاتر

البته باید به این نکته مهم نیز اشاره کنیم که گسترش بیش از حد کنسرت نمایش‌ها، به رغم مزایایی که به آن اشاره شد می‌تواند تأثیرات احتمالی منفی نیز بر تئاتر داشته باشد و حتی منجر به تضعیف این هنر ارزشمند شود.

یکی از معایب عمده گسترش بیش از حد کنسرت نمایش‌ها، کم‌رنگ شدن جایگاه تئاتر به عنوان یک هنر مستقل است. زمانی که تمرکز بیش از حد بر جنبه‌های موسیقایی و سرگرمی در این نوع نمایش‌ها

نکته

ماجرای حذف برخی عضویت‌ها در کتابخانه ملی

انتشار آیین‌نامه جدید عضویت در کتابخانه ملی انتقاداتی را به همراه داشته است، در آیین‌نامه جدید دیگر خبری از عضویت معلولان، خانواده شهدا و بازنشستگان دولت مطابق شرایط گذشته نیست. تسنیم در این باره نوشت: انتشار آیین‌نامه جدید عضویت در کتابخانه ملی ایران، انتقاداتی را از سوی پژوهشگران و دانشجویان به همراه داشته است. از نظر منتقدان آیین‌نامه جدید دایره مراجعه‌کنندگان به کتابخانه ملی را محدودتر از گذشته کرده است

■ **دانشجویانی که از عضویت محروم شدند**
از جمله تغییراتی که در آیین‌نامه جدید اعلام شده، محدود کردن دانشجویان کارشناسی ارشد متقاضی استفاده از خدمات کتابخانه است؛ بر این اساس تنها دانشجویانی در این مقطع می‌توانند از خدمات کتابخانه بهره‌مند شوند که موضوع پایان‌نامه آن‌ها به تصویب رسیده باشد؛ در واقع دانشجویان ترم‌های پایانی کارشناسی ارشد از این پس امکان عضویت دارند. این در حالی است که در گذشته همه دانشجویان این مقطع می‌توانستند از خدمات کتابخانه استفاده کنند، بی‌آن که قیدی برای آن‌ها لحاظ شده باشد.

■ **حذف بخشی از خانواده شهدا، بازنشستگان و معلولان**

از دیگر نکات قابل توجه آیین‌نامه جدید، حذف بخشی از گروه‌ها در استفاده از منابع کتابخانه است؛ بدین ترتیب اسمی از خانواده شهدا و ایثارگران (به شرط داشتن مدرک لیسانس)، بازنشستگان دولتی، معلولان جسمی و حرکتی، نابینایان و کم‌بینایان، ناشنوایان، اعضای درجه یک اهداکنندگان آثار نفیس و مخترعان نیامده است.

تغییر در ترکیب اعضای ویژه

همچنین به نظر می‌رسد ترکیب اعضا در بخش ویژه نیز با تغییراتی همراه است. پیش از این اعضای هیئت علمی می‌توانستند از مزایای عضویت ویژه بهره‌مند شوند اما در آیین‌نامه جدید، این اعضا جزو اعضای پژوهشی ذکر شده‌اند. همچنین دیگر خبری از عضویت رؤسای فرهنگستان‌ها، مراجع تقلید، اعضای پیوسته فرهنگستان و رؤسای سابق کتابخانه ملی در این بخش نیست.

■ **محدودیت عضویت برای نویسندگان مقالات علمی**

طبق آیین‌نامه جدید دیگر به نویسندگان کتاب‌های علمی و تخصصی و همچنین نویسندگان مقالات ISI و علمی پژوهشی که می‌توانند از اصلی‌ترین مراجعه‌کنندگان به تالارهای کتابخانه باشند، نیز عضویت تعلق نمی‌گیرد.

دایره تغییرات اما برخلاف دایره اعضا، گسترده‌تر شده است؛ به طوری که به شرط اتمد کارت عضویت نیز رسیده و با اما و اگرهایی همراه است. مطابق آیین‌نامه جدید تمدید عضویت بیش از یک سال، منوط به طرح درخواست و موافقت کمیته عضویت و پذیرش اعلام شده است. در این باره آمده است: به منظور برقراری عدالت عمومی و رعایت حقوق فرهنگی و استفاده حداکثری متقاضیان از خدمات کتابخانه ملی، تمدید عضویت برای اعضای عادی، حداکثر سه سال و درخواست تمدید عضویت بیش از سه سال، منوط به بررسی و تصمیم کمیته عضویت و پذیرش خواهد بود.

آیا سکوت، پاسخ انتقادهاست؟

مشخص نیست منظور از «کمیته عضویت» همان «بخش عضویت» است که در آیین‌نامه قبل عنوان شده بود یا کمیته‌ای تازه تأسیس متشکل از اعضای مختلف است. در روزهای گذشته انتشار آیین‌نامه جدید بازتاب خبری در رسانه‌های مختلف داشت، اما کتابخانه ملی تاکنون به آن و انتقاد منتقدان واکنشی نشان نداده است.